

Assen, 21 mei 2025
Ons kenmerk: 1001668

BESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN DRENTHE INZAKE OMGEVINGSVERGUNNING FLORA- EN FAUNA-ACTIVITEIT

Vergunninghouder : Stichting Maatschappij van Weldadigheid
Activiteit : Verbouwen woonboerderij
Locatie : Koningin Wilhelmina 61 te Frederiksoord

Deze omgevingsvergunning wordt verleend voor de periode vanaf 1 augustus 2025 tot en met 1 augustus 2030.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Drenthe (GS) hebben, met inachtneming van artikelen 8.74j en 8.74k van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl), besloten aan Stichting Maatschappij van Weldadigheid op basis van bijgevoegde motivering (zie bijlage 1) een omgevingsvergunning, zoals bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet te verlenen voor wat betreft de verbodsbepalingen genoemd in:

- artikel 11.37, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) voor de Vogelrichtlijnsoorten huismus (*Passer domesticus*) en kerkuil (*Tyto alba*), waar het gaat om:
 - b. het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van huismus en kerkuil, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;
- artikel 11.46, eerste lid, van het Bal voor de habitatrichtlijnsoorten gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), waar het gaat om:
 - b. het opzettelijk verstoren van gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis;
 - d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis.

GS hebben besloten om de aanvraag te weigeren voor wat betreft de verbodsbepalingen genoemd in:

- artikel 11.37, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) waar het gaat om:
 - b. het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van spreeuw (*Sturnus vulgaris*), of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels en;
 - d. het opzettelijk storen van huismus, spreeuw en kerkuil.

Voorschriften

Aan deze omgevingsvergunning worden de volgende voorschriften verbonden:

1. Algemene voorschriften

- 1.1. De omgevingsvergunning wordt slechts voor de hierboven beschreven verbodsbepalingen en genoemde soorten verleend.
- 1.2. Deze omgevingsvergunning geldt alleen voor de werkzaamheden, zoals beschreven in de aanvraag en de daarbij behorende stukken.
- 1.3. De vergunninghouder dient onverwijld contact op te nemen met de provincie Drenthe via vth@drenthe.nl, indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschriften 1.1 en 1.2 noodzakelijk zijn.

- 1.4. Deze omgevingsvergunning kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de vergunninghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de vergunninghouder handelende (rechts-)personen. De vergunninghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze omgevingsvergunning.
- 1.5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze omgevingsvergunning en de bijbehorende brief (papier of digitaal) op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- 1.6. De vergunninghouder dient, zodra de datum van aanvang van de werkzaamheden bekend is, doch uiterlijk 7 dagen van tevoren, hiervan melding te maken bij de provincie Drenthe. Dit kan door een e-mail te sturen naar vth@drenthe.nl, onder vermelding van het kenmerk van het besluit.
- 1.7. Bij de melding hoort eveneens te worden aangegeven welk ecologisch adviesbureau/ecologisch deskundige de ecologische begeleiding biedt tijdens de uitvoering van de werkzaamheden en het meest actuele ecologisch werkprotocol mee te zenden. Indien er tussentijds wordt gekozen om met een ander ecologisch adviesbureau of ecologisch deskundige door te gaan, dan dient dit schriftelijk gemeld te worden aan het bevoegd gezag middels vth@drenthe.nl, onder vermelding van het kenmerk van het besluit.
- 1.8. Er dient gewerkt te worden zoals beschreven in het Activiteitenplan, 31 oktober 2024 door Eco Reest (hierna Activiteitenplan), behorend bij dit besluit.
- 1.9. Kleine wijzigingen in de uitvoering van het project en de hieronder genoemde voorschriften kunnen doorgevoerd worden na afstemming met de ecologisch deskundige met aantoonbare specifieke ecologische kennis en ervaring, zoals beschreven op www.rvo.nl/ecologisch-deskundige (hierna ecologisch deskundige) én in overleg met het bevoegd gezag. Deze wijziging(en) dienen minimaal ecologisch gelijkwaardig te zijn aan de voorgestelde werkwijze behorend bij deze omgevingsvergunning.
- 1.10. De in dit besluit beschreven voorschriften dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol dient te allen tijde op de locatie (papier of digitaal) aanwezig te zijn en dient onder betrokken werknemers, met name bij de uitvoerenden op de locatie, bekend te zijn. Werkzaamheden dienen conform dit ecologisch werkprotocol te worden uitgevoerd.
- 1.11. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (ecologisch) logboek bijgehouden te worden van alle ecologische handelingen. Uit dit logboek dient duidelijk naar voren te komen wanneer en op welke ecologische wijze de hier beschreven voorschriften zijn uitgevoerd. Dit logboek wordt op verzoek getoond aan het bevoegd gezag. Tevens dient het ecologisch logboek direct na afronding van de werkzaamheden onder vermelding van het kenmerk van het besluit te worden verstuurd naar het bevoegd gezag via vth@drenthe.nl.
- 1.12. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient door een ecologische deskundige vastgesteld te zijn dat er geen beschermde soorten in de woonboerderij en bijgebouwen meer aanwezig zijn.

2. Soort specifieke voorschriften

Huismus, spreeuw en kerkuil

- 2.1. De vergunninghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periodes van de huismus, spreeuw en kerkuil. De (meest) kwetsbare periode is het broedseizoen. Deze loopt globaal van maart t/m augustus. Daarnaast dient rekening gehouden te worden met huismus in perioden met vorst. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze periodes langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van vogels.

- 2.2. De vergunninghouder dient, voorafgaand aan de werkzaamheden, minimaal 12 tijdelijke nestkasten van het type HT MU 02, geschikt voor de huismus aan te bieden, conform het Activiteitenplan. Deze kasten zijn in de vorm van een til reeds geplaatst op het perceel ten westen van de woonboerderij op 8 april 2024.
- 2.3. De vergunninghouder dient, voorafgaand aan de werkzaamheden, minimaal negen tijdelijke nestkasten van het type ST SP 01 geschikt voor de spreeuw aan te bieden, conform het Activiteitenplan. Deze kasten zijn in de vorm van een til reeds geplaatst op het perceel ten westen van de woonboerderij op 8 april 2024.
- 2.4. De vergunninghouder dient, voorafgaand aan de werkzaamheden, een voor kerkuil geschikte nestkast (UK KE 02 van Vivara Pro) op een geschikte locatie in de directe omgeving van het plangebied te realiseren.
- 2.5. Voorafgaand aan de werkzaamheden dienen, buiten de broedperiode, de gebouwen natuurvrij gemaakt te worden, zodat er geen verstoring plaatsvindt tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Dit dient uitgevoerd te worden conform het gestelde in het Activiteitenplan. Het natuurvrij maken dient onder ecologische begeleiding plaats te vinden. Hierbij dient tevens voorkomen te worden dat nestplaatsen onnodig ongeschikt gemaakt worden omdat de werkzaamheden pas na de betreffende kwetsbare periode plaatsvinden.
- 2.6. De vergunninghouder dient in de toekomstige situatie de lange zijdes van de daken van de nieuwe bergingen en het prieeltje geschikt en toegankelijk te maken voor respectievelijk huismus en spreeuw. De voorzieningen dienen te voldoen aan de vereiste van het Kennisdocument Huismus en het gesteld in hoofdstuk 5.2.4 van het Activiteitenplan.
- 2.7. Voor de kerkuil dient in de toekomstige situatie een kerkuil kast (UK KE 02 van Vivara Pro of vergelijkbaar) in de nieuwe berging gerealiseerd te worden met de uitgang op het westen. Tevens worden aan de westzijde van de bergingen een tweetal balken bevestigd geschikt voor kerkuil. Voorgaande wordt uitgevoerd conform het Activiteitenplan.
- 2.8. Op het perceel worden groenblijvende hagen aangeplant conform het Activiteitenplan, die geschikt zijn voor dekking en voedsel voor huismus en spreeuw.
- 2.9. Zowel de tijdelijke als permanente voorzieningen voor de huismus, spreeuw en kerkuil dienen geplaatst te worden conform het meest actuele Kennisdocument van BIJ12 voor de huismus en kerkuil en/of op basis van expert judgement van de ecologisch deskundige.

Gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis

- 2.10. De vergunninghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periodes van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. De (meest) kwetsbare periodes, de kraamperiode en de overwintering, lopen respectievelijk van mei t/m augustus en van november t/m maart. Afhankelijk van het seizoen en de klimatologische omstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van vleermuizen.
- 2.11. De vergunninghouder dient, voorafgaand aan de werkzaamheden, minimaal acht tijdelijke vleermuiskasten van de types VK WS 01, VK WS 10 en VK WS 08 van Vivara Pro (of kwalitatief vergelijkbaar), geschikt voor dwergvleermuizen aan te bieden, conform het Activiteitenplan. Bij het plaatsen van de vleermuiskasten dient een gewenningsperiode in acht genomen te worden van minimaal drie maanden (waarbij alleen de maanden april tot en met oktober meetellen) waardoor de vleermuizen in staat zijn om de nieuwe verblijfplaatsen te lokaliseren, gezien dit het actieve seizoen van de diersoort betreft.
- 2.12. Voorafgaand aan de werkzaamheden, bij voor vleermuizen gunstige weersomstandigheden en binnen de actieve periode (maar buiten de kraamperiode) dient de woonboerderij natuurvrij gemaakt te worden, zodat er geen verstoring plaatsvindt tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Dit dient uitgevoerd te worden conform het gestelde in het Activiteitenplan en de

aanvullende informatie van 28 april 2025. Het natuurvrij maken dient onder ecologische begeleiding plaats te vinden. Hierbij dient tevens voorkomen te worden dat verblijfplaatsen onnodig ongeschikt gemaakt worden omdat de werkzaamheden pas na de betreffende kwetsbare periode plaatsvinden.

- 2.13. Voorafgaand aan de werkzaamheden, binnen het actieve seizoen en na drie dagen (met voor vleermuizen gunstige weersomstandigheden) na het natuurvrij maken dient door een ecologisch deskundige door middel van een in- en/of uitvliegcontrole conform het vleermuisprotocol vastgesteld te zijn dat er geen vleermuizen in de woonboerderij meer aanwezig zijn. Wanneer er niet kan worden vastgesteld dat er geen vleermuizen meer aanwezig zijn, kunnen de werkzaamheden niet aanvangen en moet het gestelde onder voorschrift 2.12 en 2.13 worden herhaald.
- 2.14. De vergunninghouder dient beide kopgevels van de woonboerderij in de toekomstige situatie geschikt en toegankelijk te maken voor vleermuizen conform het Activiteitenplan. De invliegopeningen bestaan uit open stootvoegen van tenminste 25 millimeter breed en 40-50 millimeter hoog. De binnenzijde van de spouwmuur dient zodanig te worden afgewerkt dat voldoende grip voor vleermuizen aanwezig is. Daarnaast wordt de schoorsteen voorzien van open stootvoegen met dezelfde afmetingen of worden er in de schoorsteen inbouwkasten gerealiseerd. De spouwmuur en schoorsteen staan in verbinding met de spouwmuur van de lengtegevels of het dak.
- 2.15. Zowel de tijdelijke als permanente voorzieningen voor de vleermuizen dienen gerealiseerd te worden conform het meest actuele Kennisdocument van BIJ12 voor gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis en/of op basis van expert judgement van de ecologisch deskundige.

3. Overige voorschriften

- 3.1. Een ecologisch deskundige op het gebied van de soorten waarvoor deze omgevingsvergunning is verleend, dient tenminste aanwezig en/of betrokken te zijn tijdens de volgende momenten:
 - 3.1.1. bij het natuurvrij maken of de controle op de methode van natuurvrij maken, voorafgaand aan de werkzaamheden;
 - 3.1.2. bij de controle of het natuurvrij maken succesvol is uitgevoerd, voorafgaand aan de werkzaamheden;
 - 3.1.3. tijdens het aanbrengen van de alternatieve verblijfplaatsen op geschikte locaties;
 - 3.1.4. voorafgaand aan het vellen van bomen en/of het verwijderen van begroeiing;
 - 3.1.5. bij de start van de werkzaamheden na het natuurvrij maken;
 - 3.1.6. bij het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen voor de soorten;
- 3.2. Bovenstaande momenten worden beschreven in het ecologisch logboek door de ecologisch deskundige.
- 3.3. Bij het natuurvrij maken dient geen gebruik gemaakt te worden van middelen welke de gezondheid van dieren kunnen schaden, zoals het gebruik van purschuim en kleverig materiaal.
- 3.4. Tijdelijke kasten voor huismus, spreeuw en vleermuizen dienen, tenminste tot één jaar nadat de permanente voorzieningen zijn gerealiseerd, beschikbaar te blijven voor de huismus en gewone dwergvleermuis. Verwijdering van deze tijdelijke kasten mag na deze periode alleen geschieden buiten de meest kwetsbare periode en nadat door een ecologisch deskundige is vastgesteld dat de kasten niet in gebruik zijn.
- 3.5. Gedurende de periode waarin de tijdelijke kasten aanwezig moeten blijven dienen deze ook functioneel te blijven. Hierbij dient rekening gehouden te worden met verlichting en het behoud van de vrije in-/en uitvliegroute.

4. Zorgplicht

- 4.1. De vergunninghouder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die kunnen leiden tot negatieve effecten op plant- of diersoorten, zoals het verwijderen van bosschages en bomen of kunstmatige lichtverstoring, dienen achterwege gelaten te worden of zo uitgevoerd te worden dat de effecten tot het minimum worden beperkt.
- 4.2. In navolging van het voorgaande voorschrift dient de vergunninghouder rekening te houden met het broedseizoen van alle vogelsoorten. De werkzaamheden dienen zoveel als mogelijk uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen. Indien dit niet mogelijk is, dient een ecologisch deskundige voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied te controleren op in gebruik zijnde nesten. Indien er in gebruik zijnde nesten worden aangetroffen, worden de werkzaamheden uitgesteld tot na het broedseizoen van die betreffende vogelsoort. Het plangebied dient hiervoor te worden vrijgegeven door de ecologisch deskundige.

5. Stikstof

Het is mogelijk dat er voor deze activiteit op grond van de Omgevingswet een omgevingsvergunning voor een natura 2000-activiteit noodzakelijk is. In de Omgevingswet is de bescherming van natura 2000-gebieden vastgelegd. U bent verplicht om voordat u gaat beginnen te inventariseren wat de effecten van de activiteit zijn op de omliggende natura 2000-gebieden door bijvoorbeeld het uitvoeren van een AERIUS-berekening. Afhankelijk van de uitkomst is mogelijk een aanvullende ecologische toetsing nodig en dient u mogelijk vooraf een omgevingsvergunning bij de provincie aan te vragen. Zie voor meer informatie hierover de volgende website: www.provincie.drenthe.nl/natuurbescherming of neem contact op met de provincie Drenthe op telefoonnummer (0592) 36 55 55.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
namens dezen,
i.o.

drs. M. Middel,
Themamanager Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving
Afschrift aan:

- Stichting Maatschappij van Weldadigheid (digitaal);
- Eco Reest (digitaal);
- het College van Burgemeester en Wethouders van Westerveld (digitaal).

Omgevingsvergunningstermijn

Het kan voorkomen dat de in de omgevingsvergunning gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de omgevingsvergunning betrekking heeft uit te voeren. Om onnodige vertraging van het traject te voorkomen wordt in dat geval geadviseerd om minimaal vier maanden voor het verstrijken van deze termijn te verzoeken om verlenging. Daarvoor kunt u contact opnemen via vth@drenthe.nl.

Bezwaar

Bent u het niet eens met dit besluit, dan kunt u binnen zes weken na de dag van verzending ervan, hiertegen een bezwaarschrift indienen bij het college van Gedeputeerde Staten van Drenthe. De dag van verzending is de dagtekening van het besluit. Voor meer informatie over het indienen van een bezwaarschrift verwijzen wij u naar www.provincie.drenthe.nl/bezwaarprocedure.

BIJLAGE 1: MOTIVERING BIJ BESLUIT

1. Aanvraag en procesverloop

Op 6 november 2024 hebben wij van adviesbureau Eco Reest namens de Stichting Maatschappij van Weldadigheid (hierna: vergunninghouder) een aanvraag ontvangen voor een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit. De aanvraag heeft betrekking op de verbouwing van de Vrijboerhoeve, gelegen aan Wilhelminalaan 61 te Frederiksoord in de gemeente Westerveld. De vergunninghouder heeft een omgevingsvergunning aangevraagd voor de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11.37, eerste lid en onder b en d, van het Bal voor de huismus (*Passer domesticus*), spreeuw (*Sturnus vulgaris*) en kerkuil (*Tyto alba*) en artikel 11.46, eerste lid en onder b en d, van het Bal voor de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*).

Figuur 1: Plangebied (bron: Activiteitenplan Eco Reest, 31 oktober 2024)

2. Wettelijk kader

Het is op grond van artikel 5.1, tweede lid en onder g, van de Omgevingswet (Ow) verboden om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten voor zover het gaat om een in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) aangewezen geval. De diverse aangetroffen diersoorten binnen het plangebied worden beschermd volgens diverse beschermingsregimes van het Bal.

2.1 Vogelrichtlijn

De huismus, spreeuw en kerkuil zijn beschermde inheemse vogelsoorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn en zijn zodoende beschermd op grond van artikel 11.37, eerste lid, van het Bal, waar het gaat om:

- a. het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn;

- b. het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;
- c. het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of
- d. het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.

Het nest van een vogel is de plaats die een vogel gebruikt voor het leggen en uitbroeden van de eieren en het grootbrengen van de jongen, voor zover het geen nestvlieder betreft. Ook de functionele omgeving van het nest dient te worden beschermd voor zover het broedsucces hiervan afhankelijk is. Artikel 11.37, eerste lid en onder b, van het Bal is gedurende het broedseizoen van toepassing op alle in gebruik zijnde nesten van vogels. Nesten van de huismus en kerkuil zijn daarnaast op basis van vaste jurisprudentie en de [Beleidsregels bescherming natuur provincie Drenthe](#) bovendien jaarrond beschermd. Dit houdt in dat ook buiten het broedseizoen de nesten beschermd zijn en niet mogen worden vernield of weggehaald. Roestplekken van kerkuil zijn tevens onderdeel van de functionele leefomgeving van de nestplek. Daarom zijn ook roestplekken jaarrond beschermd. Doordat bij de uitvoering van de werkzaamheden nestplaatsen van huismus en een roestplek van kerkuil worden vernield, is een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit noodzakelijk.

De spreek is een categorie 5 soort waardoor aanvullend onderzoek naar de soort noodzakelijk is. Vanwege het tijdig aanbieden van alternatieve verblijfplaatsen zijn er voldoende uitwijkmogelijkheden voor de spreek in de directe omgeving van het plangebied waardoor de nesten van spreek niet jaarrond beschermd zijn. Een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit voor de spreek is daarom niet noodzakelijk.

Op grond van artikel 11.37, eerste lid en onder d, van het Bal is het daarnaast verboden om vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te (ver)storen. Het verbod op het opzettelijk storen van vogels geldt niet op grond van artikel 11.37, derde lid van het Bal als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort. Uit de aanvraag blijkt dat er tijdens de werkzaamheden voldoende alternatieve verblijfplaatsen beschikbaar blijven voor de huismus, spreek en kerkuil waarmee eventuele verstoring geen wezenlijke invloed zal hebben op de staat van instandhouding van de soorten.

2.2 *Habitatrichtlijn*

De gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis zijn beschermde inheemse zoogdiersoorten als bedoeld in bijlage IV onderdeel a bij de Habitatrichtlijn en bijlage II van het verdrag van Bern en zijn zodoende beschermd op grond van artikel 11.46, eerste lid van het Bal waar het gaat om:

- a. het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
- b. het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
- c. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a.

Onder voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van vleermuizen als bedoeld in artikel 11.46, eerste lid en onder d, van het Bal vallen o.a. kraamverblijven, zomerverblijven, paarverblijven en winterverblijven, alsmede essentiële foerageergebieden en vliegroutes leidend naar deze verblijfplaatsen. Voornoemde is van vitaal belang voor een gunstige staat van instandhouding van de vleermuizen. Tijdelijke, seizoensgebonden verblijfplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per individu zijn ook beschermd op grond van artikel 11.46, eerste lid en onder d, van het Bal. Doordat bij de uitvoering van de werkzaamheden verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis worden vernield, is een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit noodzakelijk.

Naast artikel 11.46, eerste lid en onder d, van het Bal is een omgevingsvergunning aangevraagd voor artikel 11.46, eerste lid en onder b, van het Bal. Gelet op de werkzaamheden valt niet uit te sluiten dat er sprake is van mogelijke, opzettelijke verstoring van gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis gedurende de werkzaamheden. Voor het opzettelijk verstoren van gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis is een omgevingsvergunning voor een flora en fauna- activiteit noodzakelijk.

2.4 Beoordelingsgronden vergunningverlening

Op grond van artikel 3.56 van het Bkl dienen wij bij het afgeven van een omgevingsvergunning rekening te houden met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied en de regionale en lokale bijzonderheden. In dit geval zien wij, deze belangen in acht genomen, geen reden om de omgevingsvergunning anders vorm te geven.

3. De situatie

De vergunninghouder is voornemens om de huidige leegstaande monumentale Vrijboerhoeve aan de Koningin Wilhelminalaan 61 in Frederiksoord te verbouwen en om te vormen tot zes appartementen. Hiervoor dient het gehele dak van de woning te worden vernieuwd en het achterste deel van de woning wordt gesloopt en opnieuw gebouwd. Het achterste deel van de boerderij krijgt een rieten dak, het voorste deel dakpannen. Daarnaast wordt het bijgebouw aan de oostzijde van het terrein voor 80% opnieuw gebouwd om te dienen als bergingen bij de woningen. De oude kapschuur wordt gesloopt en op deze locatie wordt een prieel gerealiseerd. Op beide bijgebouwen worden zonnepanelen geplaatst. Tijdens de ecologische onderzoeken zijn in de oude woonboerderij nesten van huismus en spreeuw aangetroffen, evenals een roestplaats van kerkuil. Daarnaast is een paarverblijf van gewone dwergvleermuis en een zomerverblijfplaats van ruige dwergvleermuis aangetroffen. In de tijdelijke kasten die in 2024 zijn opgehangen zijn nog twee zomerverblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis aangetroffen.

De voorgenomen werkzaamheden hebben negatieve effecten op voorgenoemde beschermde soorten en hun nest- of verblijfplaats. Hiervoor is een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna activiteit noodzakelijk.

3.1 Uitgevoerd onderzoek

Door ecologische adviesbureau Eco Reest is een quickscan uitgevoerd die bestond uit een bureauonderzoek en een veldonderzoek. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 10 januari 2024. Op basis van de uitkomsten van deze quickscan kunnen negatieve gevolgen voor huismus, spreeuw en vleermuizen niet op voorhand uitgesloten worden. Overige beschermde soorten zijn uitgesloten op basis van de quickscan (Quickscan Koningin Wilhelminalaan 61 te Frederiksoord, 10 januari 2024, door Eco Reest). Naar de soorten die niet uitgesloten konden worden op basis van de quickscan is nader onderzoek uitgevoerd in 2024. Dit onderzoek is uitgevoerd conform meest recente kennisdocumenten voor de soorten, het vleermuisprotocol en/of soorteninventarisatieprotocollen. Hiermee kunnen wij concluderen dat er voldoende onderzoek is uitgevoerd.

Tijdens de verschillende onderzoeken zijn de volgende soorten en verblijfplaatsen vastgesteld binnen het projectgebied:

- Huisumus: Tijdens het huismusonderzoek zijn vier nestplaatsen van huismus vastgesteld onder het dakpannen dak van de woonboerderij (zie figuur 2).
- Spreeuw: Tijdens het huismusonderzoek zijn vijf nesten van spreeuw waargenomen onder het dakpannen dak van de woonboerderij (zie figuur 3).
- Kerkuil: Tijdens de quickscan is een nestplaats van kerkuil in de woning uitgesloten. Echter tijdens het vleermuisonderzoek is toch een kerkuil waargenomen. Het vermoeden is dat deze uit

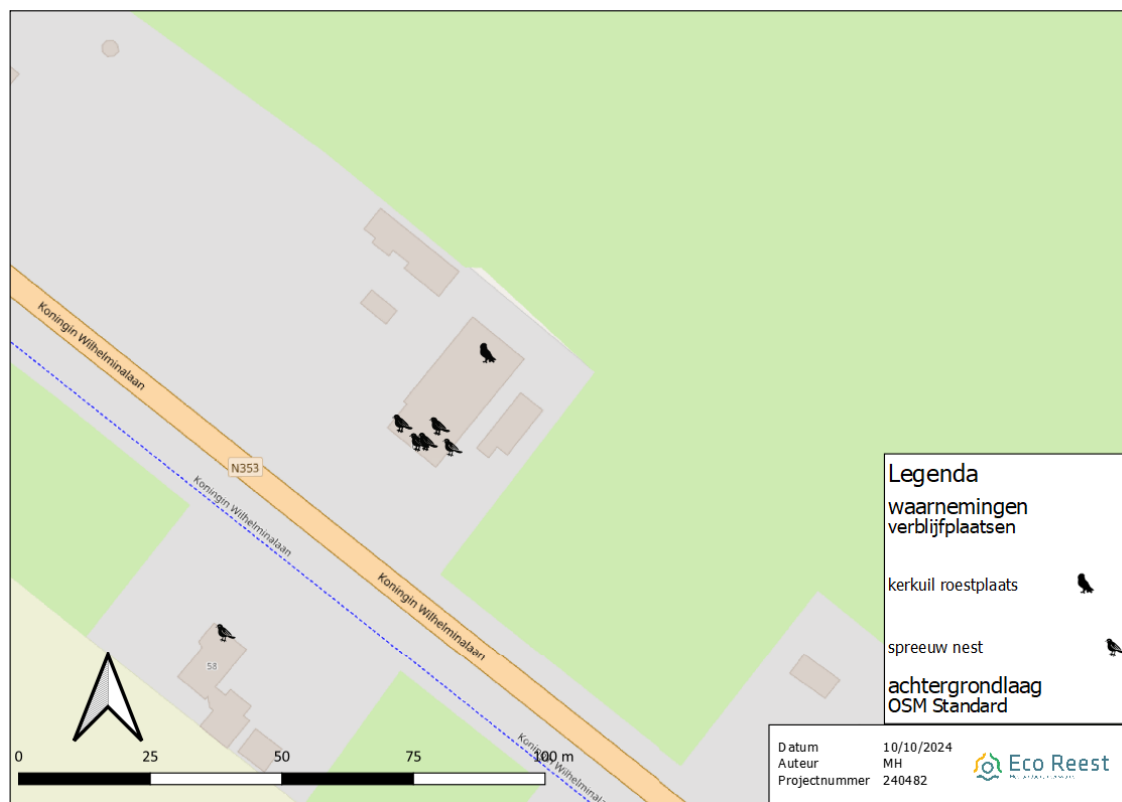
de achterzijde van de woonboerderij is uitgevloegen en dat de kerkuil de boerderij gebruikt als roestplaats (zie figuur 3). Er zijn geen aanwijzingen voor een nestplaats van de uil binnen het plangebied.

- Gewone dwergvleermuis: Tijdens de vleermuisonderzoeken is één paarverblijf van gewone dwergvleermuis vastgesteld. De exacte verblijfplaats is niet gevonden maar de verwachting is dat de invliegopening zich aan de achterzijde van de woonboerderij bevindt (zie figuur 4).
- Ruige dwergvleermuis: Tijdens de vleermuisonderzoeken is één zomerverblijfplaats van ruige dwergvleermuis aangetroffen aan de achterzijde van de woonboerderij. Daarnaast zijn nog twee zomerverblijven gevonden in de tijdelijke kasten die reeds waren opgehangen ten behoeve van het voornemen (zie figuur 4).

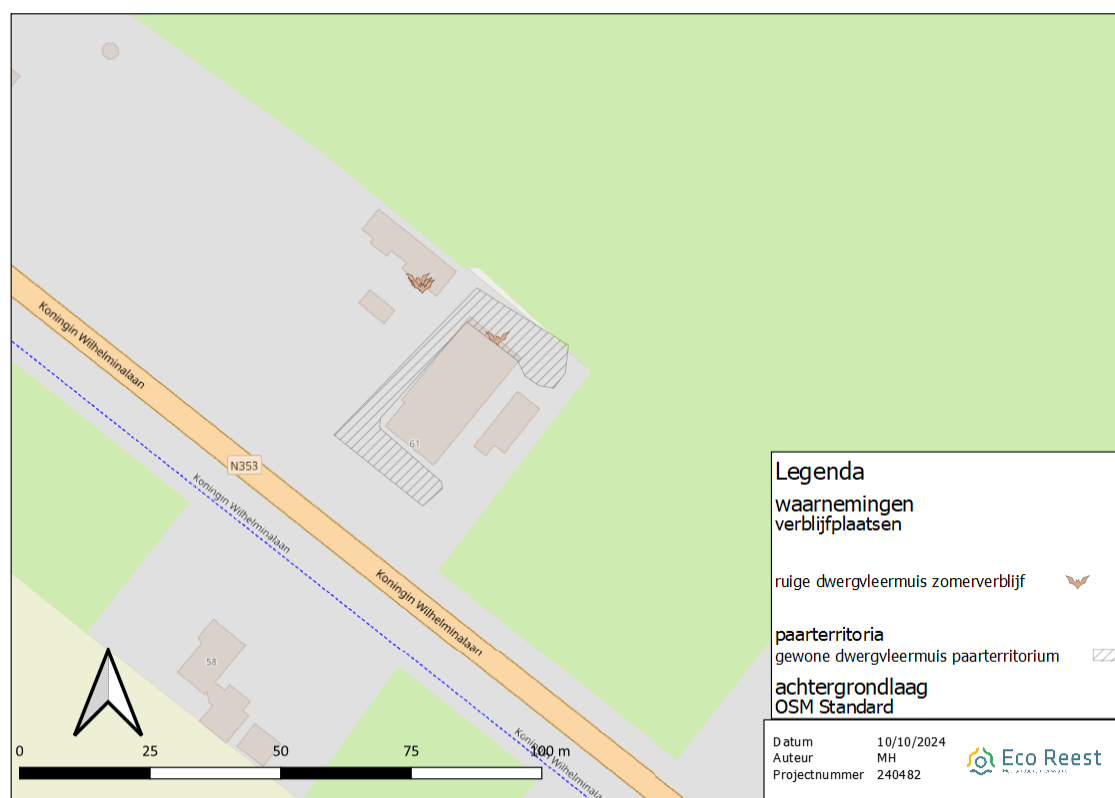
Als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden gaan er vier nestplaatsen van huismus, vijf nestplaatsen van spreeuw, één roestplaats van kerkuil, één paarverblijf van gewone dwergvleermuis en één zomerverblijf van ruige dwergvleermuis verloren.

Figuur 2: Locatie met aangetroffen nestplaatsen van huismus (bron: Activiteitenplan Eco Reest, 31 oktober 2024)

Figuur 3: Locatie met aangetroffen nestplaatsen van spreeuw en roestplek van kerkuil (bron: Activiteitenplan Eco Reest, 31 oktober 2024)

Figuur 4: Locatie met aangetroffen verblijfplaatsen van vleermuizen (bron: Activiteitenplan Eco Reest, 31 oktober 2024)

3.2 Tijdelijke mitigatie

Om de periode van de werkzaamheden, waarbij de woonboerderij en het bijgebouw ontoegankelijk zijn voor de betrokken soorten, te overbruggen is door Eco Reest een mitigatieplan opgesteld.

Voor huismus en spreeuw zijn op 8 april 2024 twee tillen geplaatst in de tuin nabij de woonboerderij (zie figuur 5). Voor de huismus is een til geplaatst met twaalf nestplaatsen (HT MU 02, Vivara Pro) met invliegopeningen van 3,2-3,5 centimeter zodat de spreeuwen hier niet in kunnen. De til die geplaatst is voor de spreeuw heeft openingen van 4,5 centimeter en biedt plaats aan negen nestplaatsen (ST SP 01, Vivara Pro).

Voor vleermuizen zijn in de directe omgeving van de boerderij in totaal twaalf kasten aangebracht op 8 april 2024. Er zijn drie type kasten gebruikt (VK WS 01, VK WS 10, VK WS 08 van Vivara Pro) die op verschillende plaatsen zijn aangebracht om zoveel mogelijk verschil in microklimaat aan te bieden aan de vleermuizen. Acht kasten waren aangebracht op de oude schuur die in januari 2025 is omgewaaid door een storm. Vier kasten zijn daarom in april 2025 opnieuw opgehangen binnen het plangebied, zodat in totaal acht vleermuiskasten beschikbaar zijn als tijdelijke alternatieven voor vleermuizen (zie figuur 5). Het ongeschikt maken van de boerderij zal plaatsvinden in het najaar van 2025. Er is daarmee voldoende gewenningstijd geweest voor de vleermuizen om de opgehangen kasten te ontdekken.

Figuur 5: locaties van mitigerende maatregelen. Bron: Activiteitenplan Eco Reest, 31 oktober 2024

De kasten zijn opgehangen/geplaatst conform het kennisdocument van BIJ12 voor de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis en conform het activiteitenplan hoofdstuk 5.1.

Na de werkzaamheden dienen de tijdelijke vleermuiskasten tenminste tot één jaar nadat de permanente verblijfplaatsen zijn gerealiseerd beschikbaar te blijven. Het verwijderen van de tijdelijke kasten mag na deze periode alleen geschieden buiten de kwetsbare periode en alleen als door een ecologisch deskundige is vastgesteld dat de kasten niet in gebruik zijn door de gewone dwergvleermuis (of door een andere soort).

Met de bovenstaande maatregelen wordt er voldoende tijdelijk gemitigeerd voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.

3.3 Permanente mitigatie

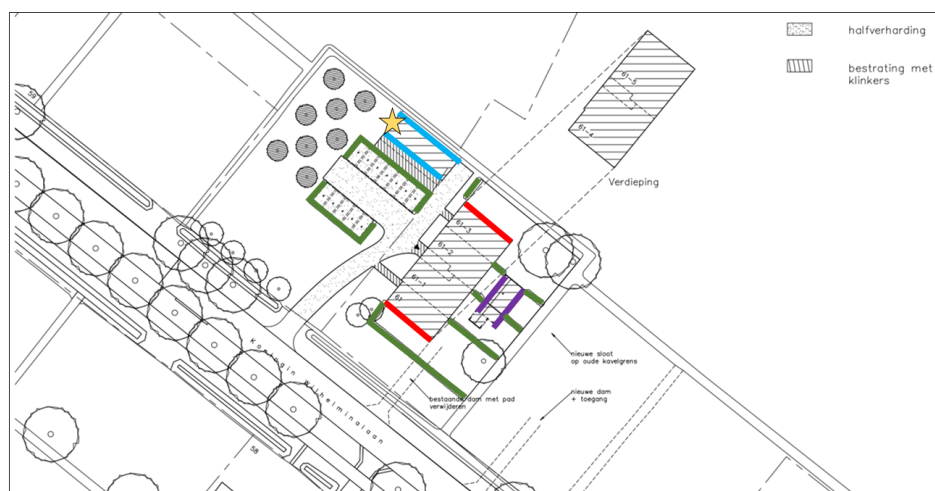
In de toekomstige situatie wordt het pannendak van de berging (voormalige kapschuur) geschikt gemaakt voor huismuis, door de onderste rijen dakpannen van beide lange zijdes van het gebouw toegankelijk te maken (zie figuur 6). De ruimte die ontstaat onder de dakpannen voldoet aan de eisen gesteld in het Kennisdocument voor huismuis en hoofdstuk 5.2.4 van het Activiteitenplan.

Voor spreekw wordt het dak van het prieeltje (voormalige varkensschuur) geschikt gemaakt, waarbij beide lange zijdes worden ingericht (zie figuur 6). De voorzieningen worden vormgegeven zoals benoemd in hoofdstuk 5.2.4 van het Activiteitenplan.

Om te voorzien in voldoende foerageer- en schuilmogelijkheden voor huismuis en spreekw worden enkele (groenblijvende en streekeigen) hagen geplaatst (zie figuur 6).

Voor de kerkuil wordt aan de rustige achterzijde van de nieuw te realiseren berging een (in pandige) nestkast geplaatst met een opening naar buiten. Daarnaast worden aan de westzijde van de nieuwe berging dwarsbalken geplaatst waar de kerkuil gebruik van kan maken.

In de toekomstige situatie wordt de spouwmuur in de voor- en achtergevel van de woonboerderij toegankelijk gemaakt voor vleermuizen. Beide kopgevels krijgen vier open stootvoegen (25 millimeter bij 40-50 millimeter) die zo hoog mogelijk langs de dakranden worden gerealiseerd. De spouwmuur is minimaal 30 millimeter breed zodat ook grotere soorten vleermuizen, zoals laatvlieger, hier gebruik van kunnen maken (zie figuur 6). De binnenzijde van de spouwmuur wordt afgewerkt met een houten plaat waar voldoende grip aanwezig is voor de vleermuizen, bijvoorbeeld door het aanbrengen gripgaas. Daarnaast wordt de schoorsteen geschikt en toegankelijk gemaakt voor vleermuizen. Dit gebeurt door ofwel het realiseren van open stootvoegen (wanneer een spouw aanwezig is) of door het in metselen van kasten. De spouwmuur en schoorsteen staan in verbinding met de spouwmuur van de lengtegevels of het dak.

- : huismuisvoorzieningen
- : spreekwvoorzieningen
- : vleermuisvoorzieningen
- : groene hagen
- ★ : kerkuil voorziening

Figuur 6: Locaties van de permanente voorzieningen. Bron: Activiteitenplan Eco Reest, 31 oktober 2024.

3.4 Natuurvrij maken

Door de werkzaamheden kunnen de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis verstoord worden of kunnen verblijfplaatsen worden aangetast. Om deze reden dienen de verblijfplaatsen natuurvrij gemaakt te worden voorafgaand aan de werkzaamheden om er zorg voor te dragen dat de vleermuizen tijdens de werkzaamheden niet in de woonboerderij aanwezig zijn. Het natuurvrij maken kan enkel plaatsvinden in de periode april, september en oktober, buiten de kwetsbare winter- en kraamperiode. De woonboerderij dient ongeschikt gemaakt te worden voor vleermuizen door het dichtzetten van openingen en ruimtes. Hierbij dient gebruik gemaakt te worden van exclusion flaps. Deze borgen dat vleermuizen naar buiten kunnen, maar niet meer terug naar binnen. De exclusion flaps worden geplaatst voor openingen verspreid over geschikte locaties. Overige kieren kunnen dichtgezet worden met vulschuim, werings- of gootborstels of gaas.

Enkele dagen tot een week na het natuurvrij maken wordt door de ecologisch deskundig een controle uitgevoerd op het natuurvrij maken. Bij deze controle, een in- en/of uitvliegcontrole, wordt gekeken of er geen vleermuizen in de woningen meer aanwezig zijn voordat de renovatie begint.

Wanneer de aanwezigheid van vleermuizen in de woning kan worden uitgesloten, kan de woning ongeschikt gemaakt worden voor vogels. De nestlocaties van huismussen en spreeuwen bevinden zich onder verschillende (opstaande) dakpannen op het dak van de woning, bijvoorbeeld bij de nokvorst, dakraam of kilkeper. Deze locaties kunnen natuurvrij gemaakt worden door het handmatig weghalen van de dakpannen buiten de kwetsbare periode van de huismus en spreeuw.

De werkzaamheden kunnen pas beginnen nadat de ecologisch deskundige beoordeeld heeft dat er geen beschermde soorten meer aanwezig zijn in de boerderij. Het kan dus voorkomen dat er aanvullende maatregelen getroffen moeten worden wanneer bij de eerste controle blijkt dat er onvoldoende natuurvrij is gemaakt. De controles ten aanzien van het natuurvrij maken worden opgenomen in het ecologisch logboek.

4. Overwegingen

Uit de relevante wet- en regelgeving blijkt dat de aangevraagde omgevingsvergunning alleen kan worden verleend als de vergunning aangevraagd wordt onder een aangewezen belang, er geen andere bevredigende oplossing bestaat en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding is. De vergunninghouder heeft aangegeven te voldoen aan de voorwaarden zoals deze worden gesteld in artikelen 8.74j en 8.74k van het Bkl.

4.1 Belangenafweging

De vergunninghouder geeft in de aanvraag aan te werken in het belang van *de volksgezondheid of de openbare veiligheid*, genoemd in artikel 8.74j, eerste lid en onder b en onder punt 1 van het Bkl en in het belang van *dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor milieu wezenlijk gunstige effecten*, genoemd in artikel 8.74k, eerste lid en onder b en onder punt 3 van het Bkl.

In het Activiteitenplan staat het belang op de volgende manier beschreven:

“Maatschappij van Weldadigheid is bezig met het renoveren van panden. Hiermee kan het voldoen aan de groeiende vraag naar woningen en appartementen.

De gebouwen binnen het projectgebied staan leeg en zijn en zijn in slechte staat. Bij langdurige leegstand kan er vandalisme gepleegd worden in deze gebouwen. Met het oog op vandalisme en gevaar op brandstichting is het van belang deze panden zo snel mogelijk te slopen dan wel te verbouwen. Daarmee dient het project het belang “volksgezondheid of de openbare veiligheid”.

Wij kunnen instemmen met de in de aanvraag beschreven belangen. De belangen vormen een voldoende onderbouwing om het optreden van (beperkte) negatieve effecten op de aangevraagde soorten te rechtvaardigen.

4.2 Alternatievenafweging

In het Activiteitenplan staat de alternatievenafweging op de volgende manier beschreven:

“Het project omvat sloop en renovatie van bestaande gebouwen en is daarmee locatie gebonden. De Vrijboerhoeve is al enige tijd onbewoond. Indien er geen verbeteringen worden uitgevoerd, zal het pand op langere termijn geheel onbewoonbaar en onbetreedbaar worden. Uiteindelijk zal dit leiden tot de sloop van het pand. Dit zal resulteren in verlies van verblijfplaatsen voor vleermuizen, huismus, spreeuw en kerkuil.

Gezien de eisen aan de nieuwe woningen, is het niet mogelijk om het dak van de woonboerderij in de huidige staat te laten. Er dient bijvoorbeeld meer lichtinval te zijn en het dak moet waterdicht zijn. Het op een andere manier verbeteren van het dak van de woonboerderij is daarom geen wenselijk alternatief.

Bij de gekozen werkwijze is rekening gehouden met aanwezige beschermde soorten, door de werkzaamheden buiten de kwetsbare periodes te plannen en in de nieuwe situatie nieuwe verblijfplaatsen te integreren”

Door buiten de kwetsbare periode van de aangevraagde soorten te werken, voldoende alternatieven aan te bieden gedurende de werkzaamheden en voldoende voorzieningen in de toekomstige situatie te realiseren wordt zoveel als mogelijk rekening gehouden met de aanwezige beschermde soorten in het plangebied. Voor de ingreep bestaat geen andere bevredigende oplossing.

4.3 Staat van instandhouding

Er is een onderscheid te maken in de landelijke en lokale staat van instandhouding. Per categorie mogen de werkzaamheden geen negatieve invloed hebben.

Huisumus

De landelijke staat van instandhouding van de huismus is beoordeeld als zeer ongunstig. De landelijke populatie broedparen wordt geschat op 600.000-1.000.000 (www.sovon.nl). De laatste jaren vertoont de populatie in Drenthe een matige toename. In de omgeving van het plangebied zijn in de afgelopen tien jaar 71 waarnemingen gedaan. De meeste waarnemingen komen uit de bebouwde kom van Wilhelminaoord (zie paragraaf 4.4 Activiteitenplan). Er zijn geen gegevens bekend over de lokale staat van instandhouding van de huismus. Naar verwachting volgt deze de landelijke lijn.

De vier nestplaatsen van huismus die door het voornemen worden aangetast zijn tijdig gemitigeerd en in de toekomstige situatie zijn er weer geschikte voorzieningen binnen het plangebied aanwezig. Ook wordt in de toekomstige situatie voorzien in mogelijkheden voor dekking en voedsel voor huismus in de vorm van aan te planten hagen (zie figuur 6 en paragraaf 5.2.4 Activiteitenplan).

Spreeuw

De landelijke staat van instandhouding van spreeuw is beoordeeld als zeer ongunstig. De landelijke populatie broedparen wordt geschat op 400.000-700.000 (2018-2020) waarbij ongeveer 6% van de populatie zich bevindt in Drenthe (www.sovon.nl). Bekende waarnemingen in de directe omgeving van het plangebied zijn gedaan in de bebouwde kom van Wilhelminaoord. Tijdens de onderzoeken zijn in het plangebied vijf nesten gevonden van spreeuw. Vanwege dit aantal en de afstand tot alternatieve nestplaatsen voor de soort is het plangebied essentieel voor het lokale voortbestaan van de soort.

De vijf nestplaatsen van spreeuw die door het voornemen worden aangetast zijn tijdig gemitigeerd en in de toekomstige situatie zijn er weer geschikte voorzieningen voor spreeuw binnen het plangebied aanwezig. Ook wordt in de toekomstige situatie voorzien in mogelijkheden voor dekking en voedsel voor spreeuw in de vorm van aan te planten hagen (zie figuur 6 en paragraaf 5.2.4 Activiteitenplan).

Kerkuil

De kerkuil wordt verspreid over heel Nederland waargenomen. De grote van de Nederlandse broedpopulatie wordt geschat op 2850-2950 dieren. De afgelopen 12 jaar is er een significante toename te zien in het aantal kerkuilen. De landelijke staat van instandhouding van de kerkuil als broedvogel is beoordeeld als gunstig. In Drenthe betreft de broedpopulatie van kerkuil ongeveer 240-275 (2020), dit is ongeveer 8% van de landelijke populatie (www.sovon.nl). In de directe omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van kerkuil. Er wordt daarom vanuit gegaan dat de lokale staat van instandhouding van de kerkuil aansluit bij de landelijke en dat deze dus gunstig is.

Bij het voornemen wordt voorzien in permanente geschikte voorzieningen voor kerkuil die de roestplaats die verloren gaat voldoende compenseert.

Gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis zijn in Nederland de meest algemeen voorkomende vleermuisensoorten. De landelijke staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis is beoordeeld als onbekend. De populatie wordt geschat op 300.000 tot 600.000 individuen (Dietz et al., 2009). De landelijke staat van instandhouding van de ruige dwergvleermuis is beoordeeld als matig ongunstig. De populatie wordt geschat op 50.000 tot 100.000 individuen (BIJ12, 2017). Over de lokale staat van instandhouding van beide soorten is te weinig bekend en ontbreekt het aan voldoende gegevens om een uitspraak te doen over de populatie ontwikkeling. Naar verwachting volgt dit het landelijk beeld.

In de omgeving van het onderzoeksgebied zijn een aantal waarnemingen bekend van gewone dwergvleermuis en een enkele van ruige dwergvleermuis, met name in de bebouwde kom van Wilhelminaord. De gewone dwergvleermuisen en ruige dwergvleermuisen binnen het plangebied maken deel uit van een grotere populatie en maken gebruik van een groot netwerk aan verblijfplaatsen. Door het aanbieden van voldoende tijdelijke voorzieningen en het realiseren van permanente voorzieningen in de toekomstige situatie, kunnen de beide vleermuissoorten ook in de toekomst gebruik maken van het plangebied.

Conclusie

Door het treffen van de juiste en voldoende alternatieve maatregelen voor de soorten zoals in bovenstaande staat omschreven en het natuurvrij maken van de woonboerderij uit te voeren buiten de kwetsbare periodes voor de betrokken soorten, worden negatieve effecten op de gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten niet verwacht.

4.4 Zorgplicht en broedseizoen

Naast de soorten waarvoor de vergunninghouder de vergunning heeft aangevraagd kunnen ook andere soorten worden aangetroffen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. De vergunninghouder is verplicht alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevraagd om nadelige gevolgen te voorkomen.

Artikel 1.7 van de Omgevingswet en artikel 11.27 van het Bal bevatten respectievelijk de algemene en specifieke zorgplicht in het kader van een flora- en fauna-activiteit. De zorgplicht gebiedt eenieder voldoende zorg in acht te nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten- en diersoorten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of

werkzaamheden die leiden tot negatieve effecten op gebieden of specifieke plant- of diersoorten dienen achterwege gelaten te worden, of zo uitgevoerd te worden dat negatieve effecten worden beperkt of ongedaan gemaakt.

Rekening houden met het broedseizoen van vogels valt ook onder de specifieke zorgplicht. Werkzaamheden die een negatief effect kunnen hebben op het broedsucces van vogels dienen uitgesteld te worden. Een ecologisch deskundige dient vast te stellen dat het broedseizoen voor de op het plangebied aanwezige (beschermde) soorten ten einde is.

5. Conclusie

Er is een aanvraag gedaan voor het opzettelijk storen welke van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de huismus (*Passer domesticus*), spreeuw (*Sturnus vulgaris*) en kerkuil (*Tyto alba*) genoemd in artikel 11.37, eerste lid onder d, van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Deze verlenen wij niet omdat er rekening wordt gehouden met de kwetsbare periode van de soorten en er voldoende maatregelen worden getroffen waardoor er geen negatieve effecten op de staat van instandhouding wordt verwacht. Daarnaast is een aanvraag gedaan voor het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van spreeuw (*Sturnus vulgaris*). Vanwege de tijdig aangeboden alternatieven is er voldoende uitwijkmogelijkheid voor spreeuw. Hierdoor oordelen wij dat er geen sprake is van jaarrond beschermde nesten waardoor geen omgevingsvergunning voor een flora-en fauna-activiteit voor wat betreft de spreeuw noodzakelijk is.

Gelet op vorenstaande besluiten wij een omgevingsvergunning te verlenen. Aan deze vergunning zijn de voorschriften verbonden, zoals vermeld in dit besluit.